

A lap szellemi részét

illető minden közlemény a szerkesztő
séghez intézendő

Kiadó-hivatal:

Fekete Sándor könyvkereskedésében
— A lap anyagi részét illető küldé-
mények (előfizetési pénz, kiadás körül
panaszok, hirdetések) a kiadóhiva-
talhoz intézendők.

Egyes szám: 12 fillér.

ZENTAI KÖZLÖNY

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

Előfizetési feltételek:

Zentán házhoz küldve 1 évre 6 korona
félre 3 korona. Fanitók és 1000 koro-
náiig díjazott hivatalnokoknak egés-
zére 5 korona.
Vidékre postán 8 korona.

Hirdetések:

éppoly mint az előfizetések a „Zenta
Közlöny” kiadóhivatalába küldendők
Hirdetési díj egy négyszög centiméter
ért 5 fill.

A nyilttér sora 20 fillér.

Egyes szám: 12 fillér

Hidügyünk elposványosodása.

Bennfentes egyéntől, fültanútól hal-
lottuk, hogy Gferer Miklós és a polgármes-
ter között ily párbeszéd folyt még 1901.
évi december elején: „A hidfő és az első
hidláb közt annyira ki van mosva a me-
der, hogy nemsokára a hidfő alapját ren-
diti meg az ár”, szölt Gferer. — Erre a
polgármester válaszul ezt mondá: „Ön oly
feltételek mellett bérelte a hidat, mely sze-
rint annak fenntartásáról gondoskodnia kö-
teles, gondoskodjék tehát, hogy a hidfő az
alámosástól megóva maradjon, mert min-
den kárért Ön a felelős.” — Tovább vitat-
koztak aztán arról: a bérlő vagy a város
köteles-e a közeledő veszélyt elhárítani.
Egyik a másikra hártotta a kötelezettséget,
de eredményre nem jutottak, mint azt a
következők szomorúságunkra igazolják.

Hogy a polgármester az így tudtára
jutott veszedelemről a tanács vagy v. kép-
viselőtestületnek tett-e jelentést, hogy Gfe-
rer bérlőt nem magán beszélgetés, hanem
a szerződésből folyó kötelezettsége alapján
tette-e figyelmessé a reá háramló felelősé-
gre arról hallgat a krónika; de hogy mu-
lasztás történt az bizonyos.

Gferer nem teljesítette a polgármester
felfogása — de a mi felfogásunk szerint
is a szerződésben reá rótt kötelezettséget,

tehát megszegte a szerződést s így a város
szabad kezet nyert a hidügyben való ren-
delkezésre.

1902. márcziusában az előrelátható
katasztrófa beállott. Polgármester, tanács,
képviselőtestület azon törte a fejét, mikép
lehetne a súlyos csapást némileg elviselhe-
tővé tenni. Gyűlés gyűlést, tanácskozás ta-
nácskozást ért. A város érdekeit leginkább
szívén hordozó és intelligentiája folytán a ka-
tasztrófa horderejét legbehatóbban mérle-
gelni képes párt vezetője azonnal belátta,
hogy a városnak oly bérlővel van dolga,
ki a szerződés előnyeit teljesen kiélvezi,
de kötelességei alul minden módon ipar-
kodik kibuvni, indítványozta is, hogy a
bérlővel, ha méltányos kártérítést nyújt,
egyezzünk ki és szüntessük be a bérletet.

Az indítvány elfogadtatott a képvise-
lőtestület által.

De mit tesz akkor a bérlő?

Kártérítési perral fenyeget, majd mi-
dön közgyűlésünk őt perelni elhatározza,
oly ajánlattal áll elő, melyek szerint némi
kártérítést ajánl, úgy azonban, hogy az
építendő vashidnál oly előnyöket akar ma-
gának biztosítani, melyek sokszorosan túl-
haladják a felajánlott kártérítést.

A tények időrendi felsorolása czéljá-
ból fel kell itt még sorolnunk a követ-
kezőket:

A hid bedőlt és most azonnal kellene
szerződés szerűleg a bérlőnek a közlekedés-
ről gondoskodni; de ő még a fálebojtját
sem mozgatja, és ha a város nem gondos-
kodik kompról, akkor még most is szűne-
telne a közlekedés. Daezára annak tehát,
hogy a bérlő erre felhivatott, nem tett sem-
mit.

Ez aztán ismét szerződészegés.

A város beszerez hamarjában komp-
közlekedésre való eszközöket és midőn a
költségek megtérítésére felhívja a bérlőt,
ezt egyszerűen megtagadja.

Tehát ismét megszegi a bérlő a szer-
ződést.

A hamarjában beszerezett közlekedési
eszköz elégtelennek bizonyul. Bérlő felbi-
vatik annak kiegészítésére. Nem teszi. A
város vesz új, nagyobb kompot saját költ-
ségén.

A víztörvény értelmében, a bedőlt hid
közlekedési akadályokat okozván, ezeket a
bérlő helyett a város kénytelen elhárítani
és a vele járó költségeket fizetni.

A bérlő ismét szerződészegést követ el.

A szerződészegések egész sorozatát
számolhatnánk még el, de tán elég ennyi,
már ez is eléggé illusztrálja bamba tehetet-
ségünket, ha most ezzel szemben regisztrál-
juk, hogy mindezek után a bérlő szedi az
epret, a kompözlekedés jövedelmét.

A „ZENTAI KÖZLÖNY” TARCAJA.

Háboru.

Soha életemben nem hallottam akkora pa-
taliát, mint a miót Bodonyi Tóth János ütött a
minapában a szomszédjával, Nagy Márton József-
fel. Pedig embere emlékezet óta mindig békessé-
ges jó szomszédok valának, soha a legkisebb ösz-
szeközés sem fordult elő közöttük. Cseppet sem
csodálkozom hát, hogy a szokatlan esetre még
az ötödik szomszédokból is kiállottak az asszo-
nyok a kiskapuba; néhol kettő három össze is
verődött s kíváncsian kérdegették egymástól:

— Mi az, mi az?

— A Bodonyi Tóth János meg a Nagy
Márton József pörölnek.

Valóban úgy volt a dolog. A csendes, fleg-
matikus Bodonyi Tóth János szidta a szomszéd-
ját, atkozta annak két kezét, mivelhogy az ő Bod-
ri kutyáját agyonlötte.

— A hetvenedik öregapjának sem volt an-
nál okosabb jószága, — mondotta, — voltaképen
pedig magának Nagy Márton Józsefnek sincs any-
nyi esze, mint annak a párás állatnak vala.

Viszont Nagy Márton József sem engedte
magan száradni ezt a csufaságot, hanem a meny-

nyire gyöngye hangja engedte, igyekezett a szom-
szédját engesztelni:

Érdemes is egy hitvány eb miatt pörölni?
Adok helyette akár kettőt; külömbek az enyimek,
mint a szomszédé volt. Aztán meg hát nem is
láttam az éjjeli sötétben, hogy a szomszéd ku-
tyája volna. Kar a szót is vesztegetni, úgy sincs
annak haszna.

— Nincs-e? — förmed vissza Bodonyi
Tóth János. Persze, a szomszédnak nincs. De mi-
kor olyan kutya nem volt több a vármegyében,
még tán a palatinusnak sincs külömb.

És emlegette az Uristent, az Uristennek ha-
talmát, hogy homályosítaná el hát végkép a Nagy
Márton József két látó szemét, ha már az ő Bodri
kutyáját sem ismerte meg.

Szóról szó kerekedet. Nagy Márton Józsefet
is elhagyta a csendes nyugalma s hasonlóan ő is.
kemény szavakat vagdalt a szomszédja fejéhez.
Egyik is, másik is talált valami megbotránkoztató
dolgót a szomszédja családi életében s elkezdtek
azokat publikálni a kíváncsi asszony nép előtt. Nem
hiszem ugyan, hogy csak egy szó igaz volna be-
lőle, de persze, az asszony nép hitte vakon. Pél-
dával, amit Nagy Márton József kiabált, hogy a
Bodonyi Tóth János Sárika nevű leánya festi a
két orezáját azért olyan piros. Meg hogy kaczer-
kodik minden legénynyel, aki az utjába akad, sőt

szaladgál utánuk. Az ő Pista fiának is elesavarta
a fejét. S még atkozta is önmagát, hogy az Ur-
isten el ne segítse őtet abból az egy álló helyé-
ből, ha agyon nem lövi tulajdon édes fiát, ha
csak egy lépéssel is közelit ahhoz a czéda terem-
téshez, aki nem hogy a fia feleségének, de még
szolgálójának sem kellene.

Nem igaz ebből, kérem, egy szó sem. Is-
merem én a Sárika leányt, nincs annak festékre
semmi szüksége, hisz olyan az arca, mint a leg-
szebb nyári hajnalhasadás. Aztán, hogy a Pista
gyerek után szaladgálna: merő koholmány. Ellen-
kezőleg, az kerülgette mindig a lányt, beszélt is
neki valami ostobaságot örök boldogságról, soha
el nem múltó torró szerelemről, de a Sárika lány
pirulva, szégyenkezve futott el a csavargó legény-
től, nem pedig, hogy ő járt volna utána, mint a
hogy a Nagy Márton József híresztelte.

Hanem hiszen nem is hagyta szó nélkül Bo-
donyi Tóth János. — Még az ő lányának a be-
csületében mer gázolni egy hitvány lélek? . . .

— Agyonütöm, lelövöm a gazembert, az
egész élő családot felpörköltöm, — kiabálta, és
szaladt be a szobába, hogy kihozza a duplacsövű
flintáját.

A felesége meg a lánya, a két gyöngye terem-
tés, oda állott a hatalmas termetű ember elé,
hogy megakadályozzák szándékában. Kérték, ri-

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
hashajtószert.

No hát ez csak nálunk Zentán történhetik így és csak azért, mert a város tanácsának semmiféle conceptiója, semmiféle akarata nincs. Vurstlizik és olyanok akarata szerint jár el, kiknek sem érzékük, sem tudásuk nincs egy nagy város életfeltételeiről, kik jobb szeretnék, ha nálunk a középkor sötétsége honosulna meg, hogy aztán e zavaros sötétségben mindent hálójukba kerithessenek.

Vagy nem arra vall minden tervezgetésük!

Szerencsétlenségünkben boldognak éreztük magunkat, hogy oly egyén áll megyénk élén, ki e város hívatását átérzi és önzetlen jószívűségében minden áldozatot meghozott, nagy és hatalmas befolyását érdekében kifejtve, kieszközölte, hogy közúti vasutat építhetnénk, annélkül, hogy nagy terheket kellene viselnünk.

Örökös bálára vagyunk kötelezve e nemeslelkű férfin, megyénk főispánja, Latinovits Pál iránt. De ha jóakaró törekvésének valósulása késik, nem őt kell miatta okolnunk, megint csak akarat nélküli tanácsunk és érzék nélküli, önös célokat követő képviselőink határozatlan eljárásában keresendő az elposványosulás.

Midőn megadatott a mód közúti hidra, mozgalmat indítanak vasúti hidra. A mit elhatároztak ma és a mivel boldogulhatna e város, a mi örömmujongást keltett minden értelmes polgárban, ezt — nem is gondolhatjuk másként mint kerékkötési szándéknak — holnap megmáskítják és oly problematikus kéressel járulnak a kormány elé, mely meghiusíthatja esetleg a már csaknem biztosított kibontakozást.

A kompkozikedés alkalmatlan voltát minden oldalról elismerték. Probálgattunk különféle módokat arra, hogy városunkat ideiglen se zárjuk el a tiszántuli közlekedéstől, alkudoztunk az utászrezreddel, irtunk ki pályázatot magán vállalkozás útján való helyreállítására hidunknak ide-

iglenes használatra, nehogy a nehézkes közlekedés másfelé terelje a tiszántuli közönséget, erre 80-100 ezer koronát is szántunk; de dugába dőlt, elposványosodott, csak tervezés maradt.

Mert bérlőtől félünk, meg hát költség is tetemes:

Igy húzódott, halasztódott hidügyünk addig, míg nem legutóbb ismét az értelmi osztály egy tagja adott be egy életre való indítványt: Létesítsünk a hidon át gyalogátjárót, mely a fokozlekedést még akkor is fenntartja, midőn télen se komp, se csónak nem járhat. Szakértők állítása szerint a a gyalogátjáró 5-6000 forintnál semmi esetre sem kerülne többre. Megmondja az indítvány indoklása, hogy míg a hid fennállott, a Zentára jövők legnagyobb része akkor is a hidig jött kocsin és gyalog hozta át eladni valóját, a melyből befolyt összeget itt aztán iparosnál, kereskedőnél költötte el. A hivatalnok, kereskedő, iparos és más szegény ember, ki a piacról el, olcsóbban jutott szükségletéhez. Oly indokok ezek, melyek mindenki előtt világosak, csak tanácsunk előtt nem. Mit neki hivatalnok, iparos, kereskedő és szegény ember! A dirigáló képviselők a fő; nem azok köréből ered az indítvány, tehát oly javaslattal terjesztetik a közgyűlés elé, hogy nefogadtassék el. Megokolja egyuttal, hogy a bérlővel nem vagyunk rendben és „tán“ (mert meg se kérdezték) a kormány sem engedné meg a hidnak gyalogjáróival való felhasználását.

Hát megint a bérlő állja útját.

Ha valakinek egy bérlője van, ki minduntalan megszege a szerződést, ugyan mit teene vele a gazda?! Kidobná a bérlőtől, megrendszabályozna, úgy, hogy sose merne a bérlőhöz közelíteni.

Ezreket költött a város eddig a közlekedés legkezdetlegesebb fenntartására és ezt a bérlőnek legalább is kellett vol-

mánkodtak neki, hogy tegye le azt a puskát kezéből. Még bajba keveri magát és becsukják börtönbe.

— De mikor a lányom becsületét akarta tiporni, — liabált a felbőszült ember. Még azt meri mondani, hogy az én lányom jár az ő fia után, hogy még szolgálójának sem kellene? Agyonlövöm azt a hitangot.

És ime mint öleli át négy gyöngye kar azt az atléta termetet, hogy visszatartsa szándékában. Mintha tudná, hogy az ő gyöngye erejük képes megzabolálni a feldühödt embert.

Nem.

Bodonyi Tóth János kiszabadítja magát az ölelő karokból:

— Eh! hagyjatok nekem békét; majd megmutatom én annak a nyomorultnak, hogy kinek a lányát becsümeleli. Keresztül lövöm még azt a siheder fiát is...

Im, erre a szóra halk kiáltás tör ki a lány a lány kebeléből. Halvány arcát előnti a pir és erőtlennül roskad atyja lábát elé.

„Mí ez?”

Bodonyi Tóth János megdöbbenve tekint lányára s egy gondolat, kínzó gondolat ütözködik agyába: Irgalmas Isten! hátha mégis?

Főlemeli a földről, szép csendesen az ágyra fekteti s remegve kérd tőle, mintha felne a felelettől:

— Sárkám, édes lányom, talán csak nem?...

A lányka kitalálta atyja gondolatát s két erőtlen karjával átfogva annak nyakát, magához öleli egészen s forró homlokát annak arcához szorítva csendesen suttozza:

Nem apuskám, nem.

Bodonyi Nagy József egészen megnyugodott a lány szavain. Leült annak az ágya szélére, s csendesen, nyugodtan simogatta a lány égő arczoskáját, néha a homlokát, mintha azt akarná ezzel mondani neki:

— Nyugodj meg lányocskám, nyugodj meg. Ne is gondolj arra a hitvány, rongy...

De a Sárka szívének heves dobogása csak nem akart szünni. Bizony talán még zokogott is.

Kell ebben a dologban valaminek mégis lenni, könyörgöm alassan.

Csardai János.

na meg tenni; de ő nem teszi és a város mégismegengedi a révpénzek szedését.

Egy vidéki, ki tanácsunk tagjainak különbeni becsületességét nem ismerné, nem-e azt mondaná, hogy a tanács összejátszik a bérlővel.

Ki azzal a bérlővel, még ha karhatalom útján is, aztán birtokon kívül keresse azt, a mire rászolgált.

Szemtanuk beszélnek, hogy mióta a zentai hid leszakadt a torontáli nép seregestől tódul Mokrinba. A piacuk ott ma háromszor akkora, mint azelőtt. Tehát most nyáron, midőn legalább kompkozikedésünk van, most sem jön a bánáti nép Zentára, mert a kompuál való várakozás időrablással jár. Hogy lesz majd télen?

Egy eszköz áll rendelkezésünkre, mely a bánáti népet tőlünk való végképp elterelését megakasztja és ez a gyalogátjáró, melyet okvetlen el kell készíteni és melyre az engedélyt — ha kissé észszerűen megindokoljuk — bizonyára megadja a fennőbb hatóság.

Tegyük már egyszer valamit [hidügyünkben, a minek reális alapja van és ne hagyjuk az elposványodás állapotába süllyedni.

HIREK.

Az önálló vámterület érdekében országszerkezte megindult mozgalomban ipartestületünk is kiveszi részét és mint értesültünk október hóban nagyszabású mozgalmat indít és gyűlést tart ez ügyben. A gyűlésre Bartha Miklós képviselőnket is meghívta az ipartestület és Bartha megígérte megjelenését.

Üdvös újítást eszközöltek vasutunk menetrendjén. A szomszéd községek vásárjaira ugyan is külön vonat fog ezentúl közlekedni. Így az október 5-én tartandó ó-becsei vásár alkalmából Zentáról Óbecsére reggeli 5 óra 20 perczkor indul egy különvonat és Óbecséről vissza d. u. 3 órakor. Ez annyiban üdvös, a mennyiben a vásárra elég korán érkezik az azon részt venni szándékozó közönség és dolgát végezheti, mert d. u. 1 óra helyett 3 óráig tartózkodhat ott.

Köszvény. Zenta város képviselő-testülete 1902. évi szeptember hó 27-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő ügyek tárgyaláltak: Indítvány a regale kölcsön 20 év alatti visszatérítési részletének 50 évre leendő meghosszabbítása, a Jenő szálló javításának hosszú lejáratu kölcsönnel leendő fedezése és Kossuth Lajos szobrának felállítására és költségei iránt. — A város házipénztárának, alapjának és közszégi közmunkájának 1903. évi költségvetése.

Szüreti mulatság. A „Zentai Kath. Legényegyesület 1902. évi szeptember 28-án, Dala „Károly vendéglőjének összes helyiségeiben [könyvtára javára ujonczbállal egybekötött zártkörű szüreti mulatságot rendez. Beléptidij személyenként 1 korona. Kezdeté esti 7 órakor.

Rakpartépítés. A tiszai partvédmű földmunkája holnap nagy erővel megkezdődik; a munkálat legnagyobb része már biztosítva van. A még ki nem adott munkákra kordésook, fuvarosok és gyalog napszámosek még r ö v i d i d e i g jelentkehetnek. A feltételek a művezetőségénél vagy a városi mérnöki hivatalnál megtudhatók.

Felhívás! A közs. gazdasági ismétlő iskolában a beiratások f. évi szeptember hó 28-atól október hó 10-ig mindenkor d. e. 10-12 óráig történnek a közp. népiskola 6-ik osztályában. Felhívatnak a szülők, hogy 12-15 éves fiu- és

leánygyermeküket, ha azok más tanintézetet nem látogatnak a gazdasági ismétlő iskolába annyival is inkább beírassák, mivel a fent jelzett időben be nem iratkozott tanulókat a hatóság mulasztóknak fogja tekinteni és a mulasztó szülőket megbírságolja. — Az igazgatóság.

Felhívás. A Bács-Bodrogh megyei 1848/49 honvéd-egylet kötelékébe tartozó honvéd bajtársakat tisztelettel felhívom, hogy a kolozsvári országos történelmi ereklye muzeum pantheonába elhelyezendő arcképeiket a kitöltött kérdőívvel együtt az alulírt elnökséghez beküldeni sziveskedjenek. A kérdőívet kívánatra az alulírt elnökség kiadja. Zombor, 1902. szeptember hó 23-án. Donoszlovits József elnök.

Katonai behívók. A tavasszal besorozott legények már megkapták a behívót. Október első napjaiban itt hagyják az édes otthon, hogy szolgálják a királyt.

O-kanizsaiak a szegedi Kossuth-szobornál. Lapunk múlt számában hivatással voltunk már arról, hogy O-kanizsa község részéről ötven tagú küldöttség megy Szegedre, a Klauzál-téri Kossuth-szobor megkoszoruzására. A község jövevényéről értesítette Szeged város tanácsát is, mely az értesítő átiratot ma tárgyalta. Azt mondják ebben az O-kanizsaiak, hogy nemcsak a nemzet halhatatlan érdemű apostola emlékének akarnak hódolni ezzel a szegedi ünnepéssel, hanem ama Kossuth Lajosnak is, aki O-Kanizsa képviselőválasztókerületének megválasztott országgyűlési követe is volt. A tanács hazafias szíveséggel tárgyalta az átiratot; elrendelte, hogy a vasárnap délután 3 órakor érkező küldöttséget a vasutnál dr. Tóth Pál helyettes polgármester és dr. Gaal Endre tanácsnok fogadja s ugyanők képviseljék a tanácsot a szobor előtt tartandó ünnepélyen is. A szobor előtt a kanizsaiak közül Gajó Ferenc községi ódát szaval; Szappanos Béla polgári iskolai tanár pedig Rákosi Viktor Kossuthi fohászatot mondta el. A tanács valamennyi városi fogatot rendelkezésére bocsátotta a kanizsaiaknak, maganfogatulajdonosokat is hasonló eljárásra kérte föl.

Bácskai baromi és bor a pozsonyi kiállítás. Madzinyi Gézáné hies jankováczi baromitenyészetéből több kitűnő szárnyaspéldányt küldött a pozsonyi kiállításra. Az egyedüli bácskai baromfi-kiállító összes kiállított baromfiára díszoklevelet nyert, ami tudvalevőleg a legnagyobb díj. Ezenkívül bráhma tyukjaira és egyiptomi sirály galambjaira ezüst érmet kapott. Míg Madzinyi Gézáné a baromitenyésztés terén szedi a babérokat, addig férje, mint Jankovác legnagyobb szőlősgazdája, a különböző kiállításokon boraival öregbíti a jankováczi borok régi jó hírnevét. A nemrég mult bajjai kiállításán boraira díszoklevelet nyert, most meg Pozsonyban elismerő oklevelet.

A gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden október hó 12-én délelőtt 9 órakor fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kelően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez. (Szilágyi-utca 1 szám.)

Vármegyénk a Kossuth-mauzóleum alapkövetésén. Vármegyénk közönsége is leróta hazafias háláját és kegyeletét hazánk nagy fia dícső emlékének. A vármegye nevében a következő urakból álló küldöttség jelent meg Budapesten: Scultéy Ferencz árvaszéki elnök vezetése alatt Fernbach Károly, dr. Grünbaum Pál, dr. Hadzsy János, dr. Keczei Mészáros Géza, ifj. Tóth József dr. Balaton Gyula, dr. Mikosevits Kanut. A vármegye díszes nagy koszorúja ezen felirással van el látva: Kossuth Lajos dícső emlékének [Bács-Bodrogh vármegye közönsége.

Szabadka városa felzabadt a sertésvész zárlat alul. Szabadka város állategészségi ügyei teljesen megjavultak s ennél fogva f. hó 19-én a városa sertésvész zárlat alul felszabadult.

Nem szabad a szavazóhelyiségben ebédelni. Érdekes ügyben hozott határozatot legközelebb a közigazgatási bíróság, melyvel megsemmisített egy esztergommegeyebeli törvényhatósági biz. tagválasztást azért, mert a választási elnök a bizalmi férfiakat és választási személyeket a szavazó helyiségben ebéddel megtraktálta s hozzá az elnököt még az összes eljárási költségekben is elmarasztalta. Jó lesz tehát ezt a határozatot a jövőre szem előtt tartani.

Már többször tudattuk t. olvasóinkkal, hogy Fekete Sándor könyvkereskedésében helyben minden irodalmi termék ugyanoly feltételek alatt kapható, mint azt bármely könyvkereskedő hirdeti, vagy ajánlja, a mi a rendelésre még azon előnyvel is jár, hogy sok portót és esetleges reklamitói munkát és költséget takaríthat meg. Csodáljuk azért, hogy sokan vannak városunkban, kik ezt szemelől tévesztik és utazó ügynökök útján rendelik meg vidékről szellemi táplálékukat, károsítva a helybeli ipart még önönmaguk rovására is.

Az adó csökkentése. Lukács László pénzügyminiszter két rendeletet bocsátott ki, melyvel csökkenteni az adóhátralék után járó késedelmi kamatot, az adófelvétel után pedig állami kamat fizetését rendelte el. A késedelmi kamatra vonatkozólag elrendelte a miniszter, hogy a késedelmi kamatot csak azon összeg után számítsák, a mit valaki az adóhátraléka törlesztésére fizetni akar. Ha valaki 100 koronával tartozik, de csak 20 koronát tud fizetni, a 20 korona nem pedig mint eddig, az egész 100 korona után fizet késedelmi kamatot. A másik intézkedése a pénzügyminiszternek az volt, hogy csak pár héttel ezelőtt kelt miniszteri rendeletében kimondotta, hogy az állam a jogtalanul beszedett adók után, akár visszafizetik az illetőknek, akár más adójukba felszámítják 5% kamatot térít meg.

Bács-Bodrogh vármegye állategészségügye 1902. szeptember 17-én. Vezettség: Bács-Martonos 1 u., Zenta v. 1 u. Rühkor: Paraga 1 u., Bács-Martonos 1 u., Ó-Kanizsa 1 u. — Sertésorbáncz: Melykut 1 u., Gara 2 u., Bács-Kula 1 u. — Sertésvész: Bikity 7 u., Bogyán 1 u., Filipova 5 u., Hód-ságh 1 u., Rác-Mitics 4 u., Vajszka 1 u., Cserevnyka 2 u., Bács-Bukin 1 u., Szilbás 2 u., Tovariso 1 u., Bajsa 1 u., Pacsér 2 u., Petrovác 3 u., Piros 8 u., Ó-Futak 1 u., Ó-Kér 5 u., Ó-Sóvé 10 u., Új Sóvé 5 u., Ó-Kanizsa 1 u., Zenta 1 sz.

Dr. Cantani, a nápolyi belkőroda hirneves tanára az 1885-ik évben egy művet írt, a melyben felemlíti, hogy: „Leginkább kiemelendőnek tartom, hogy a Ferencz József keserűvizet czukorbetegségben szenvedő betegekimnél, kik szigoru kezelésnek voltak alávetve, nagy előnyvel használtam. A Ferencz József viz teljesen pótolta a karlsbadi természetes ásványvizet.”

Személyszállító hajók menetrendje: Zentáról Zimonyra minden vasárnap, szerdán és pénteken reggel 7 óra 55 perczkor. Zentáról Szegedre minden hétfőn, csütörtökön és szombaton reggel 8 óra 45 perczkor.

A politikai élet nagyot változott Magyarországon az utolsó négy esztendő alatt. De sokkal inkább megváltoztak a megváltozott politikával a sajtóviszonyok. Nem pártok, irányok, törekvések, elvek szerint sorakoznak a lapok, hanem jóformán mindmegannyi, kivétel nélkül a hatalom szolgálatába szegődött. Ugyiszólván egymagában maradt szabad, független, szókimondó újságnak a fővárosban az Egyetértés, a mely harminczhat esztendő s multjához híven, ma is független minden irányban, s egyetlen ura a melyet szolgál: a közérdek. Hogy ez is van olyan jó gazda, mint a kormány hatalom, mi se bizonyítja jobban, mint hogy ez a kedvelt újság épen most külön nagy palotába köl-

tözhetett, a hól hatalmas nyomda, hat óriás rotációs géppel áll rendelkezésére. Itt írják legelső publicistáink, legjobb íróink az Egyetértés-t, a mely nemcsak multa, terjedelemre és értesültségre, de irodalmi értékre is első újságja az országnak. Karácsonyra ez az újság nagy értékű és páratlan érdekességű meglepetésben részesíti összes előfizetőit, az újonnan belépőknek pedig (a kik legalább egy negyedévre előfizetnek) már most nagybecsű ajándékkal kedveskedik. Kossuth Lajosnak leghivebb, legjobb arcképe ez a teljesen ingyen küldött ajándék, elegáns kartonlapon. A képet Morelli tanár metszette faba, s a Frankliutársulat nyomdájában készült. Az új előfizetők ezenfelül megkapják Gabriel D' Annunzio most folyó regényének „A halál diadalá”-nak eddig megjelent összes folyásait. Az Egyetértésnek, — melyet most az új évnegyed küszöbén kiválóan ajánlunk olvasóink figyelmébe, — előfizetési ára negyedévre öt forint, egy hónapra egy forint nyolczvan krajczár. Az előfizetések, — legzélszerűben postautalványon, — az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők: IV. Vármegye-utca 11.

Szép, tiszta, úde arcbőr a legkönnyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit-Crém használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arckenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Szappan 70 fillér (3-féle színben. 1.20 k. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

Ingyenes díszmü ajándék. A ki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről, két szárnyra e hir. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégibb, partoktól és kiükketől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg karácsonyra olvasóit, ajándékkal adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsesül biró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkal megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, kik egész éven át fél, negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

A magyar biztosítási ügynek haladását és fejlettségét igazolja az a körülmény, hogy a biztosító intézetek és tisztviselők „Almanachja”, a „Magyar Biztosító Évkönyv” V-ik kötete jelenik meg a napokban. A könyv nemcsak a szakembereknek szükséges, hanem hasznát látja a laikus közönség is, mert mindenről teljes és kimerítő felvilágosítást nyújt, tartalmazza az összes intézetek szervezetét, üzleti jelentését, igazgatóságának, tisztikarának és főügynökeinek teljes névsorát. A könyv ára 4 korona (díszes angol vászonkötésben) megrendelhető e lapok kiadóhivatalában már most, vagy a Biztosítási és Közgazdasági Lapoknál Budapesten, VII., Vörösmarty-utca 14. sz. 1. 4.

MAGAS JUTALÉK MELLETT keres a Hera Prometheus carbid és acetilén részvény-társaság vezérképviselőt a város és környéke részére, acetilén berendezések bevezetésére.

Berendez úgy EGYESEKET, MINT EGÉSZ HEYSÉGEKET.

Érdeklődők forduljanak a társaság igazgatóságához Budapest, VII. Erzsébet-körut 48 szám.

Vasuti menetrend

érvényes 1902. május hó 1-től.

Zenta—Szeged			
Zenta	indul	7:10 reg.	3:28 d. u.
Ó-Kanizsa		8:06	4:17
Horgos	érk.	8:38	4:49
Szeged		9:32	5:40

Szeged—Zenta			
Szeged	ind.	4:15 reg.	2:00
Horgos	érk.	4:58	2:42 d. u.
Ó-Kanizsa	ind.	5:43 reg.	3:32 d. u.
Zenta	érk.	6:30	4:19

Zenta—Ó-Becse			
Zenta	ind.	7:30 reg.	4:50 d. u.
Ada		8:12	5:27
Mohol		8:35	5:42
Ó-Becse	érk.	9:21	6:28

Ó-Becse—Zenta			
Ó-Becse	ind.	4:35 reg.	1:10 d. u.
Mohol		5:30	2:02
Ada		5:51	2:19
Zenta	érk.	6:25	2:53

Zenta—Szabadka			
Zenta	ind.	7:01 reg.	3:40 d. u.
Orom		8:09	4:40
Szabadka	érk.	8:54	5:25

Szabadka—Zenta			
Szabadka	ind.	5:10 reg.	1:30 d. u.
Orom		6:10	2:29
Zenta	érk.	7:00	3:21

Ó-Becse—Ujvidék			
Ó-Becse	ind.	4:40 reg.	9:50 d. e.
Ujvidék	érk.	7:24	1:35 d. u.

Ujvidék—Ó-Becse			
Ujvidék	ind.	4:15 reg.	8:55 d. e.
Ó-Becse	érk.	6:55	12:43 d. u.

A csókaai vonat menetrendje.

Csóka	ind.	6:35 reg.	2:24 d. u.	10:59 este.
Szeged	érk.	8:34	3:59	12:32
	ind.	1:45 éjjel	12:01	6:04
Csóka	érk.	3:12 reg.	1:28	8:21
Karlova	érk.	4:05	2:31	9:37
	ind.	4:55 reg.	1:15	9:49
Csóka	érk.	6:35	2:24	10:59

Felelős szerkesztő és kiadó: **Fekete Sándor.**

A ki szép és olcsó öltönyt szeretne készíttetni, az kérje tőlünk minta gyűjteményünket. — Legelőnyösebb bevásárlás.

Rehwalder Ferencz Fia Bécs, II. S.
Reichenbergi czég.

Lapunk részére
HIRDETÉSEK
mélyen leszállított áron
vételnek fel kiadóhiva-
talunkban

A
Brázay-féle
SÓSBORSZESZ
nélkülözhetetlen háziszer.
— Kapható mindenütt. —

A PESTI NAPLO
karácsonyi ajándéka.
Zichy Mihály Album.

A Pesti Napló, amely eddig Madách Ember tragédiáját, Arany balladáit Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk banját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelmait remek albumba foglalva és legutóbb a Költők Albumát adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvtárcsón is ritkaság számba menő díszművet, a **Zichy Mihály Albumot** karácsonyi ajándékkul.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albuma foglalja gyűjteményét a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban. **Zichy Mihály** világhírű művészi termeléseinek legjavát, **legszebb festményeit és rajzait** foglalja magában ez a díszmű **negyven műlapon**, amelyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétikuskok és műbíráók írnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlaponak egy része **gyönyörű színyomások** lesz, olyan, amilyenek eddig még magyar díszműben, A negyven pompás műlapon, a kísértő szöveget és **Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának** regényes rajzát valamint Zichy rajza után **gazdag bekötési tabla** foglalja gyönyörű díszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabású díszművét az Athenaeum Állítja ki. A Zichy Mihály Albumot, amelynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona. A „Pesti Napló” új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. **Es megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik e és éven át fél negyedév, vagy havonként, demograzitítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.**

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VASAROL.

Magyarország legnagyobb hangszergyáran
réz-, fa-, fúvó- és vonós hangszerekbe.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és m. kir. honvéd hadsereg szállítója.

Budapest, II. Lácshid-u., 5. sz.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvalók, klarinetek, trembiták, cimbalmok.

Általam konstruált
TÁROGATÓK
30 frttól feljebb.
Iskola és zongorakíséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb elpusztíthatatlan hangokkal. **Különlegesség:** acélhangú hangverseny harmonikák, saját minták.

— Teljes zenekar felszerelések —
a legújanyosabb árban előnyös feltételek mellett.

ÁRJEGYZÉKEK

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmonikumokról, c) harmonikákról

INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

CZIMEK bármely ország- és szakmából, ajánlatok szétválasztása és üzleti összeköttetések létesítése czéjából (postadíj jótállásával) **Rosenzweig József és fia Nemzetközi Czimrodájában** Budapest, V., Nádor-utca 18. sz. Prospektue bérmentve.

SENKI se mulassza el egyik legrégebb budapesti bankházunk részére törvényesen megengedett állam- és hitelsorsjegyeknek eladására való ügynökség végett jelentkezni.

Legmagasabb jutalék, előleg, esetleg fix fizetés.

Ajánlatok:
FUCHS H. váltóházához
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1. intenzendők.

Egyedül valódi angol **Balzsam Thierry A. gyógyszerésztől.**

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyjelölése alatt áll. Ezen balzsam belseg és külsőleg használható. — 1. A **tüdőknek és mellnek összes betegségeinél** elrhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a **katarhust és köpetkiválást** a **fájdalmas köhögésnek** elejét veszi, sőt még **régibb betegségeket is gyógyít**. 2. Kitűnő hatással van **torokgyulladásnál, rekedtségnek és a torok összes betegségeinél**. 3. Alaposan kiirtja a **hideglelést**. 4. Meglehető gyorsan gyógyít **gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat**. 5. Jótékony hashajtó és **vértisztító**, tisztítja a veséket, megszünteti **hypochondriát és melancholiát** és előmozdítja az **étvágyat és emésztést**. 6. Kitűnő hatása van **fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnek** és megszünteti a **felbőgögést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát**. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint **hőpörrensés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészek, rüh, kősz és kiütések, megszünteti továbbá a rőtájást, zúgást, szakgatást, közsvenyt, fűfájást stb. Tesek mindig vigyáznál a zöld apozóvédjegyre, mint fent látható!** Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kar-
nokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postááló-nására 12 kioi vagy 6 dopia üveg 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az **összeg előzetes utalványozása** vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégebbi sebeknél is kiáltás van és Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

CENTIFOLIA-KENŐCSÉT

használja, mely a **sebek gyógyításában** rendkívül jó hatással van, a **fájdalmak enyhítésében** pedig olérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatók: **gyermekágyasok mellbajánál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, söcsusz, dekadit lábknál, sőt csontszűnál is; ütött, szúrt, lött, vágott és ronsolt sebeknél; az idegentestek hivalászásánál mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinöves, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömmeregél, körömdaganatnál, hólyagnál, monétól kisebesedett lábknál. Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a bete-ek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vértagnatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az **összeg előzetes bekülvése** ellenében, 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyáznál, hogy minden tégelyen a czég: **„Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada”** beégetve legyen.**

E két gyógyszerében felülmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hatatosabb és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható és amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden oszládnál találhatónak kellene lenni. A hol a legbiztos ismeretettől védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Bra (y) gyógyszerésznél.

Nyomatott Fekete Sándor könyvnyomdájában Zentán.